

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa

tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakkoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakkoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakkoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnat, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokelelmille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:

Kiertävän palveluneuvojan toimen lakkauttaminen

Toteutusvaihtoehto
1

Joensuun kaupunginhallitus päätti 2.10.2023 § 366 osallisuus- ja vetovoimalautakunnan talousarviokehyksestä vuodelle 2024. Kehyksessä on talouden sopeutustoimena pitäjien palvelupisteellä kiertävän palveluneuvojan toimen lakkauttaminen. Pitäjien palvelupisteille on palkattu määräaikainen palveluneuvoja 50 % työajalla 31.12.2023 saakka. Palveluneuvoja on sijaistanut poissaoloja pitäjien palvelupisteillä. Sopeutustoimena toimi lakkautetaan 1.1.2024 alkaen.

Henkilöstösuunnitelmassa on kuitenkin esitetty, että Carelicumista 1.2.2024 eläköityvän palveluneuvojan tilalle palkataan kaikilla viidellä palvelupisteellä kiertävä palveluneuvoja.

Palkattavan palveluneuvojan työaika olisi 100 %, työpiste olisi Carelicumissa ja työ sisältäisi pitäjien palvelupisteillä sijaistamista tarvittaessa, arvion mukaan noin puolikkaan henkilötyövuoden verran.

Järjestelyjen myötä henkilöstöresurssi vähenee puolikkaan henkilötyövuoden verran

Carelicumista, jossa työtehtävät museon muuton myötä vähenevät luonnollisesti. Pitäjien henkilöstöresurssi pysyy samana, kuin mitä se on tällä hetkellä.

Toteutusvaihtoehto
2

Toteutusvaihtoehto
3

Päättävä toimielin
/ päättävät

Osallisuus- ja vetovoimapalautakunta/

toimielimet:	kaupunginvaltuusto
Arvioitu päätösaikataulu:	joulukuu 2023
Valmistelijat:	aluekoordinaattori, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☐ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☐ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☒ Kyllä
4. Kaupungin talous	☒ Kyllä
5. Ympäristö	☐ Kyllä
6. Yritykset	☐ Kyllä

3. KAUPUNGIN ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Palvelujen tuottamis- ja järjestämisvastuun muutokset, toimintatavan muutos

Eri palvelupisteillä kiertävää palveluneuvojaa on pilotoitu noin puolen vuoden ajan ja järjestely on ollut toimiva. Haasteena on ollut 50 % työaika, sillä palveluneuvoja ei ole ollut päivittäin töissä. Uudenlaisella järjestelyllä helpotetaan työvuorojen suunnittelua, kun kyseessä on kokopäivätyö.

Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat

Henkilöstön määrä ja asema

Henkilöstön määrä vähenee puolikkaan henkilötyövuoden verran.

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Jokin muu, mikä?

Organisaatio- ja henkilöstövaikutusten johtopäätökset:

Henkilöstöresurssit vähenevät Carelicumin asiakaspalvelusta järjestelyjen myötä puolikkaan henkilötyövuoden verran. Työtehtävät vähenevät Carelicumista museon muuton myötä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

4. KAUPUNGIN TALOUS

Kaupungin menot ja tulot

Puolikkaan henkilötyövuoden vähentäminen tuo kaupungille säästöjä 20 000 euron verran.

Investoinnit

Velkaantuminen

Tuottavuus ja tuloksellisuus

Jokin muu, mikä?

Talousvaikutusten johtopäätökset:

Puolikkaan henkilötövuoden vähentäminen tuo kaupungille säästöjä 20 000 euron verran.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

16.10.2023

Nimi

Anni Koskeli-Ratamaa

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

anni.koskeli-ratamaa@joensuu.fi